

NÄIDIS

Teema: **Naised ja mehed poliitikas**

Märksõnad: Demokraatia areng, naiste osakaal parlamentides

Õpitulemused: õpilased mõistavad, et sooliselt tasakaalus otsustuskogud teevad paremaid otsuseid, sest esindatud on erineva erialase ettevalmistuse ja elu- ning töökogemusega inimgrupid.

Anda ühele õpilastegrupile ülesanne välja selgitada, kui palju on Eesti Riigikogus naisi ja mehi ning leida sama näitaja mõnede teiste maailma riikide (nt. Põhjamaade ja mõnede teiste riikide, nt. Egiptus, Kuveit, Ukraina parlamentide kohta.)¹

Näiteks on Rootsis naiste osakaal parlamendis 43,6%, Soomes 42,5%, Taanis 38%. Eestis 2015.a. seisuga 23%.

Teisele grupile võib anda ülesande välja selgitada, kui palju on naissoost ministreid Eestis ja Venemaal, kui palju Norras ja Soomes?

Esitada saadud tulemused nii, et neid saaks võrrelda visuaalselt, nt parlamentide sooline koosseis statistiliselt, diagrammidena, valitsuste koosseisusid saab võrrelda piltide abil.

Seejärel lugege õpilastele ette järgmised väited ning paluge igal õpilasel individuaalselt hinnata, kuivõrd nad väidetega nõustuvad (kasutage järgmisi hinnanguid – täiesti nõus, pigem nõus, pigem ei ole nõus, üldse ei ole nõus, ei oska öelda):

- Eestile oleks kasulik, kui tipp-poliitikas osaleks rohkem naisi
- Mehed on usaldusväärsemad poliitikud
- Eesti president võiks olla naissoost
- Mehed teevad ratsionaalsemaid otsuseid

1

Andmebaas PARLINE, <http://www.ipu.org/wmn-e/classif.htm>

NÄIDIS

- Naiste ja meeste võrdväärne osalus poliitikas muudaks Eesti poliitilist kultuuri tasakaalukamaks
- Hääletaksin valimistel pigem meessoost kandidaadi poolt
- Naiste suurem osalemine poliitikas on vajalik erinevate kogemuste ja erinevate naistegruppide huvide paremaks esindamiseks

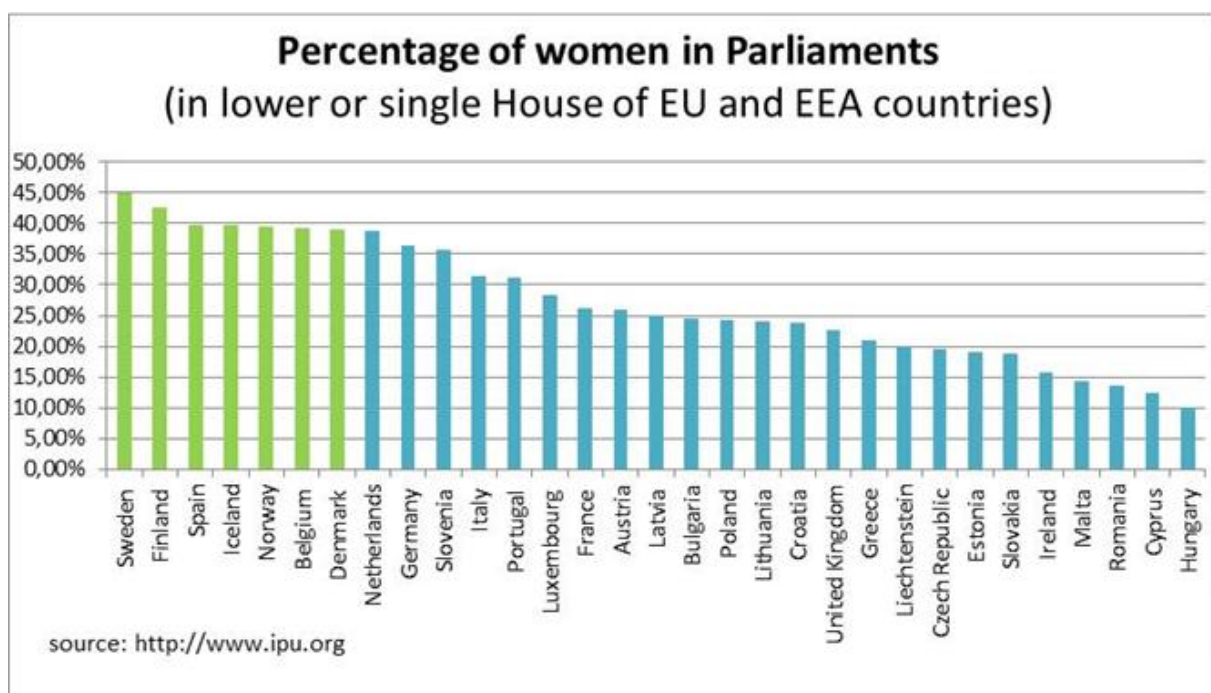
Peale väidete esitamist lugege need uuesti ette ja paluge õpilastel iga väite puhul käega märku anda, kuivõrd nad väitega nõustuvad. Iga väite puhul paluge mõnel õpilasel oma seisukohta põhjendada.

Arutlege, millega võib põhjendada erinevusi?

Millist kasu saaks ühiskond, kui naised ja mehed osaleksid otsuste tegemisel ja seaduste väljatöötamisel võrdsemal hulgal?

Arutelu käigus rõhutage õpilastele, et üks olulisi demokraatia põhimõtteid on kõigi inimgruppide proportsionaalne esindatus ühiskonna jaoks kõige olulisemate otsuste tegemisel.

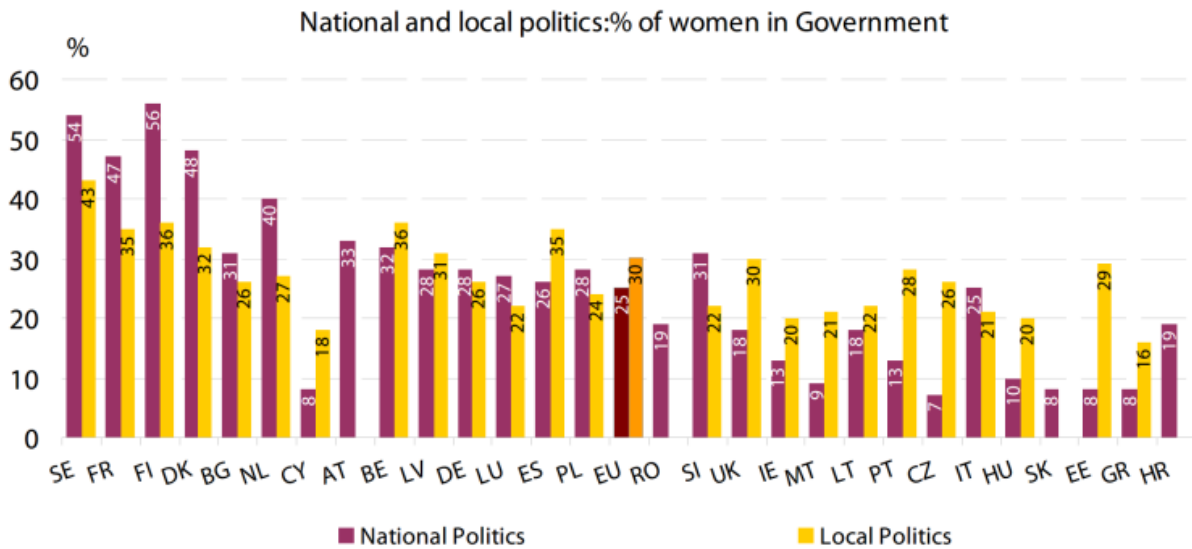
Mainige ka, et naiste ja meeste suhtarv poliitiliste ja majandusotsuste tipptasandil on üks rahvusvaheliselt enam jälgitavaid indikaatoreid, mille abil mõõdetakse ühiskonna arengutaset põhimõttel, et mida võrdsemal arvul on mehi ja naisi kaasatud, seda demokraatlikum ja arenenum on ühiskond.

2014

Naiste osakaal valitsustes riiklikul ja kohalikul tasandil

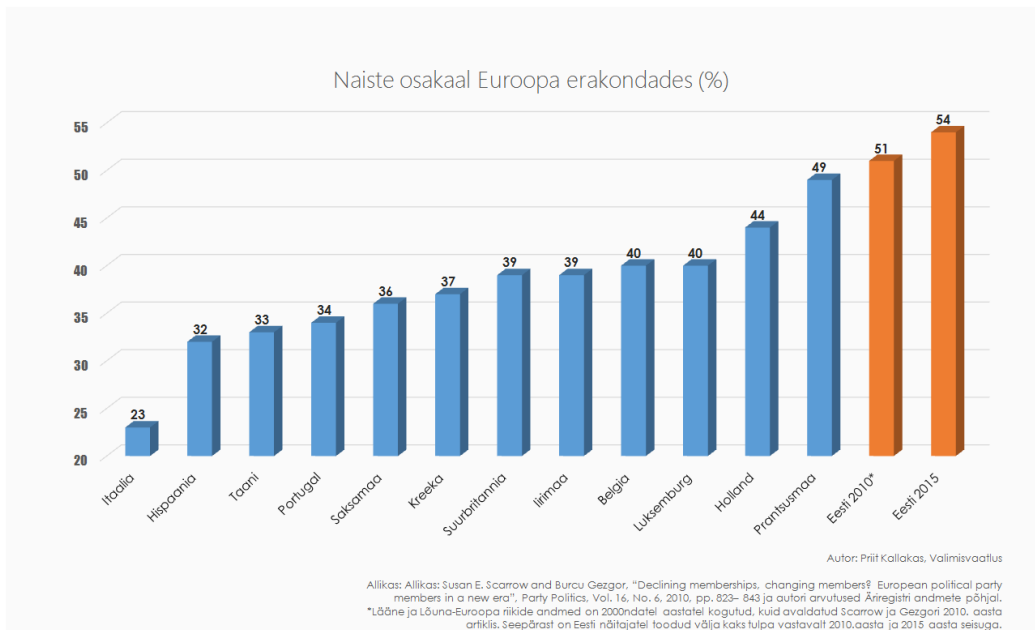
2014

Kummutada saab eelarvamuse, et naised poliitika ei huvita.

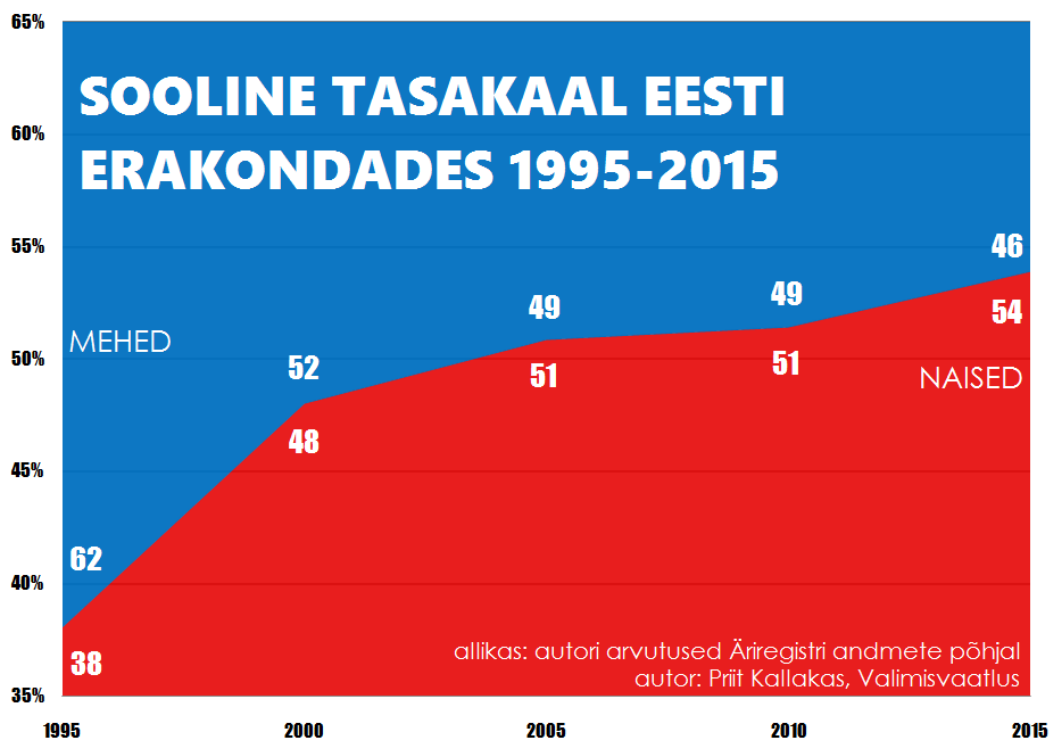
Vt. Priit Kallakas. Naiste enamus parteides ei peegeldu veel nende mõjuvõimust. Valimisvaatlus. 2015. <http://valimisvaatlus.ee/eesti/naiste-enamus-parteid-es-ei-peegeldu-veel-nende-mojuvoimus/>

NÄIDIS

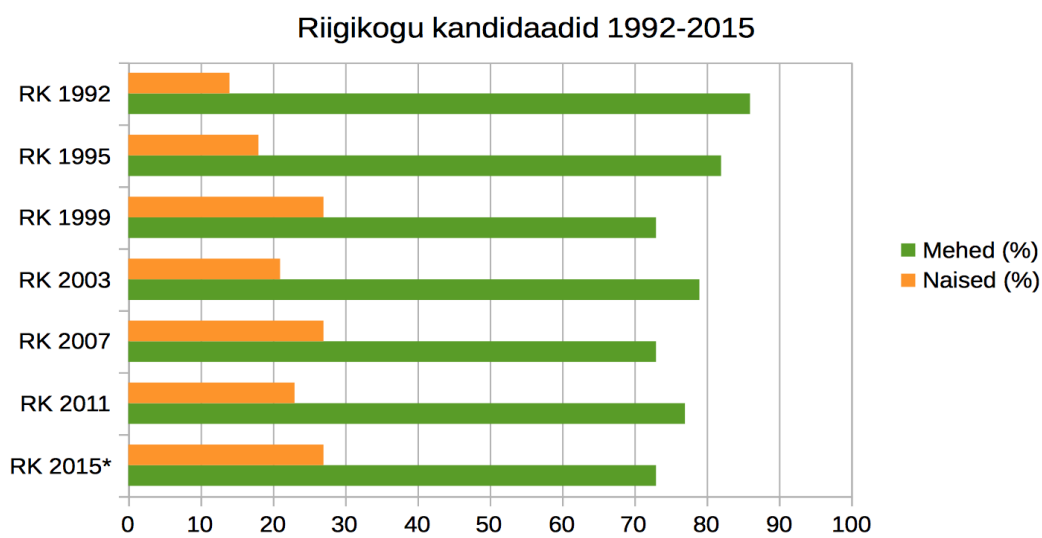
<http://valimisvaatlus.ee/eesti/naiste-enamus-parteides-ei-pegeldu-veel-nende-mojuvoimus/>

NÄIDIS

Alates 1992. aastast on Riigikogu koosseis ja tegevus igakülgsest registreeritud ning selle kohta on ilmunud mitu väljaannet. Kõige põhjalikumad on statistikakogumikud „Riigikogu VII, VIII ja IX koosseis: statistikat ja kommentaare“, „Riigikogu X koosseis : statistikat ja ülevaateid“ ja „Riigikogu XI koosseis“, kust on võimalik leida täpseid andmeid Riigikogu liikmete kohta alates valimistest, liikumistest fraktsioonides ja komisjonides, osavõttust parlamendirühmades ja muudes ühendustes ning lõpetades osalemisega seaduseelnõude väljatöötamisel.

NÄIDIS

Ajalooline ülevaade naiste kohta Riigikogus on Eesti Vabariigi ja nüüdisaegse perioodi kohta.

<https://www.nlib.ee/index.php?id=14889>

Väljaanne annab ülevaate naistest ja nende tegevusest seadusandlikus kogus kahel ajaloo perioodil. See on koostatud Eesti Rahvusraamatukogu parlamendiinfo keskuses 2010. aastal ning hiljem täiendatud

Rahvusvaheline tasand

Inter-Parliamentary Union'i koostatud andmebaas naiste osalusest parlamentides. Andmebaasis on andmed rahvuslike parlamentide kohta. Samuti leiab eraldi lehtedelt kahe regionaalse otsevalitud parlamendi (Kesk-Ameerika ja Euroopa) andmed.

Global Database of Quotas for Women

<http://www.quotaproject.org/>

NÄIDIS

International Knowledge Network of Women in Politics

<http://iknowpolitics.org/en>

IDEA - sugu ja poliitiline osalus

IDEA - *International Institute for Democracy and Electoral Assistance* on valitsustevaheline organisatsioon, mille eesmärgiks on toetada ja arendada jätkusuutlikku demokraatias kõigjal maailmas.

<http://www.idea.int/gender/>